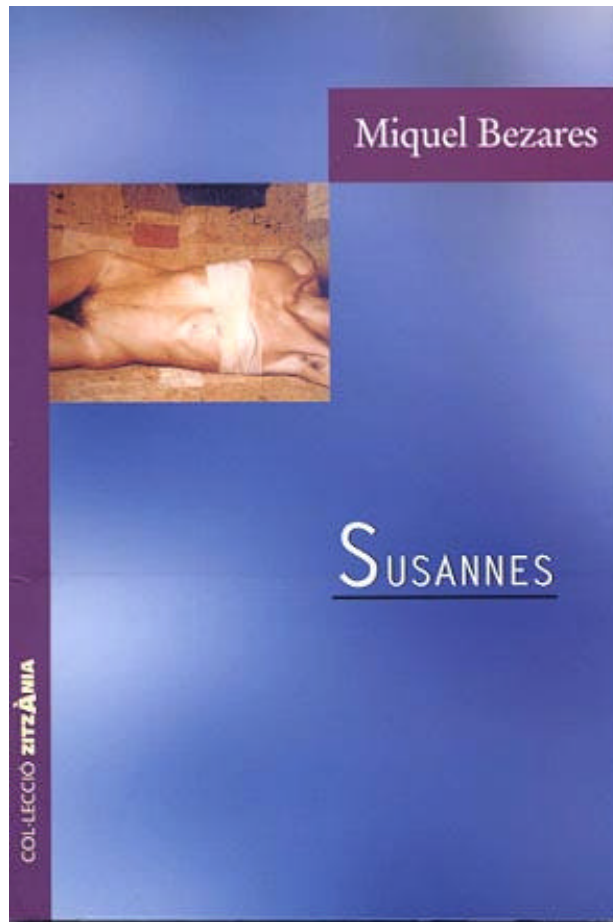

Susannes

©miquel bezares i Di7 Edició

Susanna i la Primavera

Les grans virtuts de Susanna eren l'organització del temps i la rigorosa puntualitat amb què rebia i acomiadava les seves visites. Aquestes eren les claus, pensava ella, perquè tot rutllàs sense conflictes: perquè tot transcorregués pels viaranys de la seda.

Treballava tres dies per setmana. La seva jornada es partia en dues meitats. Rebia dos clients al matí i dos clients a l'horabaixa. Eren sempre homes. I a cada home dedicava sempre una hora exacta, discretament cronometrada per un petit i silenciós rellotge que, amagat en un dels calaixets de la còmoda, ella gairebé mai no havia de mirar. Entre les dues visites del matí hi havia sempre un descans d'una altra hora, mentre que entre les de l'horabaixa se'n reservava dues, temps que de vegades fins i tot aprofitava per sortir de casa i anar a passejar una estona o a fer algunes compres. Cap client no podia visitar-la més d'un cop per setmana, així que Susanna en rebia setmanalment un màxim de dotze, citats, o bé amb quaranta-vuit hores d'antelació, o bé, com era ja més habitual, de visita en visita. Mai no atenia, en tot cas, ningú d'urgència. Sempre justificà aquesta última norma amb la idea que, tal com revelava la seva experiència, un desig massa precipitat no podia rebre la deguda satisfacció amb el seu treball. Perquè considerava que la cita prèvia obligava generalment el client a domar la seva passió, encara que s'hagués trobat alguns casos en què l'espera, en lloc d'apaivagar-los, havia rebentat la gàbia i havia permès sortir-ne, folls i assedegats de desig, els animals que amagaven al seu interior alguns dels homes que anaven a Veure-la. Fou especialment memorable, malauradament memorable, el client que havia llençat la butaca vermella i vellutada contra els miralls i la paret de vidre, desfermades les bèsties de les seves entranyes, abans de llançar-se escales avall i de desfer-se els ossos, colpejats violentament, mentre descendia vertiginosament tres pisos d'una tirada, contra l'arrambador de ferro i els graons de fusta. Havia estat aquesta, de fet, l'única vegada que un client havia trencat la imperativa discreció, i l'única que havia causat aldarull: no fou prou, però, el renou perquè algun veí es decidís a queixar-se de l'escàndol que l'activitat de Susanna pogués suposar.

Susanna venia estímuls i venia desig. Venia els moviments meravellosos del seu cos i, sovint, simplement la seva nuesa. El seu cos nu en una banyera transparent, sobre un llit de randes tèrboles, al centre de la sala o acariciant-se davant d'un mirall. I el desig que venia Susanna era un desig engabiats. Els seus clients havien de saber, abans de visitar-la, que no els seria autoritzat cap moviment que anàs en

contra dels seus preceptes, resumibles en un de sol: prohibició absoluta de qualsevol contacte corporal. Per evitar-los, la paret de vidre que dividia una enorme habitació en dues meitats. En una part de l'habitació: la banyera, el llit, el mirall i la còmoda. L'estança, el mostrador de Susanna. En l'altra: una butaca, un penjador, tres miralls i tot de coixins sobre el terra. El client, tancat en una gàbia d'il·luminació pàl·lida dissenyada per tal de facilitar el seu anhel: Veure Susanna. Mirar-la: car aquesta era l'única i preuadíssima satisfacció per a la recerca dels homes que trucaven a la seva porta.

El dia: un dilluns de primavera. La casa plena de flors. Sobretot de llevamans, que escampaven el seu groc per tots els racons de les cambres. Flors sobre el llit de Susanna i sobre els coixins de la gàbia del client. Com cada dilluns, n'esperava quatre. El primer era un client habitual. Portava anys anant a veure-la. I, malgrat els anys, era dels clients reservats i pudorosos: mai no es treia la roba, i poques vegades s'havia masturbat. Demanà i tingué el que demanava sempre. I sempre demanava poc: que Susanna es despullàs molt lentament, i que es mogués pel seu costat de cambra com si estigués fent qualsevol cosa. No volia ni que dansàs ni que es tocàs. S'asseia a la butaca i mirava. Mai no havia parlat gaire. S'estava quiet i callat durant l'hora del servei, i tampoc mai no s'aixecava de la butaca abans que Susanna obrís el calaixet de la còmoda per indicar, amb un acte repetit que havia esdevingut el senyal previ al comiat, que tot seguit apagaria els llums i desapareixeria de la cambra. Un cop vestida amb una bata florida, l'esperaria i l'acomiadaria, ja a la porta del pis, esbossant un somrís i refent el mateix gest: un gest que seguia a l'únic i breu contacte físic que es produïa entre Susanna i els seus clients, el gest amb què amagava els diners (els diners humits de la suor i del desig de les mans de l'home) dins de la butxaca sedosa.

El segon client era un desconegut. Estava citat a les onze. Ella, de tota manera, no s'inquietava ja gaire pels nous clients. Els explicava, per telèfon, les seves condicions, i els demanava què volien exactament. De seguida que entraven a la casa els mostrava la porta de la cambra partida pel vidre, gairebé sense mirar-los. Per això, quan arribà el jove, i en veure'l al replà, ni s'adonà que esbufegava, i l'apressà a entrar-hi, sense fixar-se en la seva cara: sense reparar en el seu alè difícil per la primavera. Tampoc no pogué veure ni sentir, Susanna, un cop tancada al bany contigu al seu costat de cambra per preparar la sessió, com la respiració del segon client s'espessia a causa dels llevamans del terra i dels coixins, d'algunes mimoses i de les poques violetes que hi havia escampades.

Quan sortí del bany, abillada amb un llarg vestit negre que es desfeia en mil sedes, s'estranyà de no veure l'home a l'altre costat del vidre. Sentí el soroll d'una porcellana trencada, i corregué cap a la seva cambra, la més allunyada del lloc en què treballava, d'on no dubtava que provenia la trencadissa.

Efectivament, a la seva habitació, l'espai que considerava més íntim de casa seva, i un territori per tant prohibit per als seus clients, voleiaven les cortines. Vora la finestra oberta i un gerro desfet en mil bocins trobà el cos immòbil de l'home.

Jeia de bocaterrosa. Susanna s'hi acostà, s'ajupí i el girà. Li agafà el cap, i aleshores comprovà que alenava amb dificultat, i que semblava estar adormit. El mirà per primer cop. S'adonà que era jove. I bell. Desitjà que s'obriessin els seus ulls. I ell obrí els ulls. La mirà, i mormolà:

–Cada primavera les al·lèrgies em donen algun ensurt. Em sap greu, però no trobava cap finestra.

–No parlis.

Susanna no sabia què havia de dir. Aguantava amb les seves mans el cap del jove. Pensà que li agradaven els seus cabells. I els seus llavis. Comprenia que havia d'afegir, però, alguna cosa que el tranquil·litzàs:

–No pateixis: el gerro no m'agradava gaire. I em sap greu, però ahir em portaren totes aquestes flors i no volia llençar-les.

–No són només les flors. De fet, aquests dies de calor no hauria de sortir de casa: l'aire és ple de pol·len i amb prou feines puc respirar.

Ell féu esment d'incorporar-se, i ella retirà les seves mans. S'aixecaren tots dos, i aleshores Susanna decidí un sincer oferiment:

–Vols alguna cosa per beure? Prens algun medicament?

–No, gràcies. No sé ni el que em convé. Només voldria seure una estona vora la finestra, si no et fa res.

–No –mentí ella–. Pots estar-te el temps que vulguis. Ara et portaré una cadira.

–Em fa l'efecte que no em dius la veritat.

–Ja ho deus saber: esper un altre client a les quatre, però queda prou temps –s'excusà ella, certament torbada.

–No em referia exactament a això.

–Què vols dir?

–Vull dir que em sembla que he entrat a la teva cambra, i que no et deu agradar que un estrany hi entri. Que crec que he romput un gerro més estimat del que has volgut fer-me creure. I que potser fins i tot vols que me'n vagi ara mateix.

–Si vols anirem a la cuina, on encara fa una mica més de fresqueta. I si no vols, no cal que te'n vagis abans de les tres i mitja,

perquè, com t'he dit, tinc un altre client a les quatre, i mai no he cancel·lat una visita.

-Mai? -demanà somrient ell, i hi afegí -: Em dic Daniel.

-Mai. I pel que fa al gerro, realment l'odiava. Pots caminar?

-Sí, ja em trob millor. Gràcies.

Cap a les quatre, el tercer client del dia s'esperava al replà amb el dit apuntant cap al botó vermell del timbre, i amb la mirada resseguint la busca dels segons que s'escolaven, mentre li acceleraven el cor, per arribar a l'hora assenyalada.

Hauríem de tornar enrere quatre anys per trobar la darrera visita del tercer client a Susanna. Durant aquests quatre anys havia fet un llarg viatge arreu del món, cercant no se sap ben bé què. Mentre esperava que passassin els darrers trenta segons, un record s'afuà, com un falcó a un eriçó, a la ment ennuegada pel desig i pel neguit de l'home. Recordà la imatge, o el miratge, de Susanna en la barra d'un bar obscur, a Praga, sostinguda per una botella de vodka. El record s'allargà per fer-se gairebé real, i per retardar el so anhelat del timbre: s'allargava prou per refer l'episodi.

Portava ja tres anys de viatge, i acabava d'arribar, provinent de Viena, a la capital txeca. Començà, com havia fet durant tot el seu períple cada cop que arribava a un lloc, per recórrer els cafès i els bars del centre: cercava un racó on amagar-se de no res en la ciutat desconeguda. Aquesta era la història del seu viatge: en comptes de perdre's pels seus carrers i per les seves places havia cercat sempre, a cada ciutat que arribava, un tuguri on romandre dies i nits assegut a la barra, o a una taula arraconada, bevent i mirant. Endinsant-se en difícils oblits i observant la gent.

El tuguri es deia Vltava, i s'amagava també sota un dels ponts del riu, a prop de la ciutat vella. Era un local petit, i res no l'hauria convidat a quedar-hi si no hagués vist, tot d'una que travessà el llindar per guaitar-hi, l'esquena nua d'una dona asseguda a la barra. En realitat, però, allò que el féu entrar no fou l'esquena, sinó un tatuatge acolorit que un dels pocs focus que hi havia sobre la barra il·luminava en la pell de l'omòplat esquerre de la dona. S'hi acostà per veure'l millor. Sense saber el perquè, s'hi sentia atret. I quan fou al costat d'ella, sentí que no era una desconeguda. Ella girà de sobte el cap i el mirà, i s'equivocà en la lectura del gest de sorpresa d'ell, perquè, sense que aquest tingués temps de demanar-li si era Susanna, la dona ja esbossava una resposta:

-Són llevamans.

–Parles la meua llengua: d'on ets? –demanà ell en comptes d'exclamar: "ets Susanna?".

–No té gaire importància –digué ella, i en la cadència dels seus mots ell veié com l'alcohol corria per la sang d'una Susanna que no sabia si era Susanna.

–Per a mi sí que en té –s'aventurà aleshores ell.

–Que potser no t'has acostat per veure'm el tatuatge, com feu tots?

–Sí, però ara no és d'això que voldria parlar –s'encoratjava ell.

–Doncs no veig de què vols parlar amb mi... –semblava divagar, ella. I després hi afegí: en tot cas, d'aquest tatuatge és de l'única cosa que faig comptes parlar-te, si em convides a una altra vodka... –i no li semblà, a ell, que pogués esmenar la determinació d'ella. Féu un gest al cambrer, i aquest deixà, amb la inesperada complicitat d'un mig somriure als llavis, una botella sencera d'alcohol al costat del tassó de Susanna No Susanna. Es produí un silenci dens. Ell no gosava mirar-la als ulls. Ella de sobte semblà despertar, i cridà alguna cosa en txec. El cambrer tornà, parsimoniosament i ara inexpressiu, amb un altre tassó buit.

Desitjava tocar-li el tatuatge. Veia, però, que era inútil el contacte. Evidentment mai no havia tocat, en les freqüents i doloroses visites a Susanna, res més que el vidre que separava la cambra en dues meitats i, lleument, el palmell de la mà d'aquesta en acomiadar-se'n i pagar-li els serveis. Ben sovint el plany en què s'immergia alhora que baixava l'escala de l'edifici antic era el que l'absència del tacte proclamava: ni tan sols la masturbació no havia pogut omplir mai el buit. Per això ara, quan tenia al davant una desconeguda que no ho semblava, era encara una escala més fonda el seu neguit, car mai no havia estat tan lluny i tan a prop de Susanna: mai tan presents el seu cos i la seva absència; mai tan llunyans els lents rituals del despulament i la seva presència. Ella continuà, aliena al seu abís:

–Aquest tatuatge és una declaració de desamor.

–No puc creure que n'estiguis mancada... –interrompé ell allò que semblava l'inici del relat–, d'amor.

–Calla, i escolta –féu ella amb ofensa d'accent fingit–: vaig enamorar-me d'Ell perquè estava malalt i, clucs els meus ulls i els seus ulls, vaig creure que dormiria dolçament vora el meu cos. Es presentà un dia a casa meua i tingué un atac: respirava amb dificultat i jo vaig creure que em necessitava per respirar. Em mirà i vaig creure que em necessitava per veure-hi.

Un llarg monòleg convertí, entre tassó i glop de vodka, davant del viatger escàpol, aquella desconeguda que no semblava ser-ho en l'única persona al món: i a mesura que parlava, ell sentia com ella se

n'allunyava. I sentia com la ment, fremida, es feia enfora del bar i de la ciutat, com es desdibuixaven els records d'un viatge no viscut i s'esvania una il·lusió només anunciada. I el desig del contacte esdevenia ara el desig de fugir de la ciutat. Passat mig litre d'un rellotge de vidre etiquetat en rus, ella acabà la seva narració:

–Canvià la meva vida, i després abandonà la seva, sense esperar el canvi d'estació, per deixar-me sola. Ja és patètic, no? Mai ningú no hauria de morir en primavera.

El qui un any després havia de ser per a Susanna el tercer client d'un dilluns de primavera, en sentir aquests darrers mots, comprovà que el seu ànim havia també viatjat, lentament, mentre l'alcohol fluïa per les seves venes, i les paraules d'ella pel seu cor, cap a una altra andana, i es veié empès a pagar i a sortir del local com si en fugís. Ho féu, no sense comprovar com ella l'ignorava evitant l'interludi: com si després d'haver-se despul·lat davant d'ell hagués sortit corrents d'una cambra partida per un vidre que ja no existís.

El qui corria era ell, però. Corria pels carrers obscurs i humits de Praga. De sobte s'adonà que fregava amb els dits, la mà alçada, les fulles d'un desmai, i sota l'arbre es detingué. De cop i volta veié un telèfon. Després de tres anys de viatge erràtic no havia parlat amb cap dels pocs amics que havien quedat a la seva ciutat. I la darrera cosa que féu a Praga, abans de precipitar-se cap a l'estació per agafar el tren, fou trucar a un amic, amb qui sabia que compartia una afecció ben especial, per assabentar-se que, el mateix dia, aquest havia anat a visitar Susanna. I havia pogut Veure-la.

Havia passat, doncs, un any. Dublín, Belfast, París i Lisboa havien estat les seves destinacions abans de tornar a la seva ciutat. El tercer client se sentí com si sortís d'un somni per comprovar, alarmat, que el seu record s'havia allargat en excés: el rellotge assenyalava les 4 i 12 minuts. L'alarma s'agreujà en pensar que mai abans Susanna no havia fet tard a una cita. Però aleshores recordà que encara no havia pitjat el botó del timbre de la casa. Així que ho féu. Sentí el timbre ressonant a l'interior del pis, i els segons que esperà l'obertura de la porta es feren interminables. Una eternitat durant la qual tingué temps de tornar a repetir-se, en la veu baixa que només el desig sap articular, el seu propòsit. Un propòsit que, tres dies enrere, quan de bell nou trepitjava la ciutat, s'havia convertit en una necessitat obsessiva: Parlar amb Susanna, i explicar-li l'encontre de Praga. Parlar-li del passat. O del futur.

La porta s'obrí, i el propòsit del tercer client trobà llavors una inesperada i insuperable dificultat. Susanna portava a les mans un cove

ple de flors. I el seu rostre irradiava felicitat. Li semblà, a ell, que les flors eren llevamans. Escoltà des del llindar les paraules que ella li atorgava per comiat:

–Em sap molt de greu, però avui no rebré més visites. De fet, és molt possible que m'agafi unes llargues vacances. De veritat que ho sent. Si torn a treballar ja faré d'avisar-te. D'altra banda, em faries un favor si t'emportaves aquestes flors.

La porta es tancà, i el tercer client baixà l'escala, amb el cove ple de flors tremoloses entre les mans, refent en la seva memòria l'episodi just viscut. Durant molts anys intentaria oblidar la cara sense ombres amb què Susanna l'havia rebut i havia Parlat per dir-li adéu.